Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Vår dato: 03.10.2025
Vår ref: 2025/10184
Deres dato:
Deres ref:

LARVIK GRANITE AS
Storgata 128
3262 LARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tone Carmona-Nøklegaard, 33371218

Rapport etter tilsyn med Larvik Granite AS sin virksomhet i Skallist Steinbrudd 4. september 2025

Denne inspeksjonsrapporten (2025.111.I.SFVT) omhandler forhold som ble avdekket under Statsforvalterens tilsyn hos Larvik Granite AS sin virksomhet i Skallist steinbrudd 4. september 2025.

Rapporten består av følgende deler:
- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Vår vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Vi avdekket avvik som dere må rette snarest

Vi avdekket følgende avvik under tilsynet:
- Avvik 1: Internkontrollen har mangler med hensyn til ytre miljø
- Avvik 2: Virksomheten gjennomfører ikke en systematisk og løpende vurdering av substitusjon av kjemikalier

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Larvik Granite AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende oss en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. januar 2026.

Dere må betale gebyr

Larvik Granite AS må betale et gebyr på 51 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Vi ber om at dere svarer ut avvikene hver for seg merker tilbakemeldingen med saksnummer 2025/10184 og sender den til sfvtpost@statsforvalteren.no .

Del 2: Vår vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Internkontrollen har mangler med hensyn til ytre miljø

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket:

- Internkontrollforskriften § 5 nr. 2, nr. 6, og nr. 7
- Vilkår 11.2 i tillatelsen

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften § 5 Nr. 2

Internkontroll innebærer at virksomheten skal sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer.

Internkontrollforskriften § 5 Nr. 6

Internkontroll innebærer at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette må dokumenteres skriftlig.

Internkontrollforskriften § 5 Nr. 7

Internkontroll innebærer at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Dette må dokumenteres skriftlig.

Vilkår 11.2 Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogram, skal prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver velges. Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Det skal fremgå av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir, samt valgt frekvens for tredjepartskontroll, for deltakelse i ringtester og for kalibrering av utstyr.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

a) Virksomheten mangler rutine for opplæring av ansatte med henhold til ytre miljø

Under tilsynet opplyste dere om at opplæring av ansatte primært foregår gjennom opplæring i arbeidsoppgaver. Dere kunne ikke beskrive rutiner for opplæring knyttet til gjeldende krav for ytre miljø.

I etterkant av tilsynet sendte dere oss utdrag fra HMS systemet «informasjon og opplæring». Under dette kapittelet gjengis blant annet en punktliste som skal sikre at arbeidstakere får tilstrekkelig opplæring og informasjon om arbeidsoppgaver og risiko iht. lover og forskrifter. Listen inkluderer blant annet «HMS- og internkontrollarbeid», informasjon om «interne instrukser, rutiner og prosedyrer» og «avfallshåndtering». Tilsendt dokument inneholdt ikke informasjon om hvordan virksomheten sikrer opplæring om krav for ytre miljø.

b) Virksomheten mangler miljørisikoanalyse og tiltaksplan

Under tilsynet beskrev dere enkelte vurderinger av miljørisiko som har vært gjennomført, samt utslippsreduserende tiltak som har vært iverksatt ved virksomheten. Tiltakene dreide seg blant annet om fornying av maskinparken over tid. Dere kunne ikke fremlegge en miljørisikoanalyse eller tiltaksplan med oversikt over gjennomførte eller utestående tiltak, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen og frister, eller en rutine for gjennomføring av miljørisikoanalyse.

I etterkant av tilsynet sendte dere oss et miljøoppfølgingsprogram. Dette inneholder tiltak for å redusere risiko kun for enkelte identifiserte uønskede hendelser relatert til lekkasje til ytre miljø. Vurderinger knyttet til blant annet støv og støy er ikke inkludert. Dokumentet inneholder heller ikke en miljørisikoanalyse med vurdering av sannsynlighet og konsekvens for hendelser, informasjon om hva som utløser behov for å gjennomføre tiltak, eller informasjon om ansvarlig for gjennomføring av tiltak og frister for dette.

c) Virksomheten mangler rutiner, og har mangelfulle rutiner, for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav

Dere har et skriftlig internkontrollsystem som dere er i en prosess med å digitalisere. Dette inkluderer et avvikssystem. Under tilsynet kunne dere ikke fremlegge en rutine for avviksbehandling, inkludert definisjon på hva som er avvik innen ytre miljø, hvordan avvik meldes og hvem som har ansvar for oppfølging av avvik. Dere kunne heller ikke fremlegge registrerte avvik innen ytre miljø siste år, på tross av at virksomheten har overskridelser av miljøkrav og har mottatt naboklager. Disse skulle vært avviksbehandlet.

d) Måleprogrammet for utslipp til vann har mangler

Dere har et måleprogram som ble fremlagt under tilsynet. Dette er imidlertid ikke utarbeidet i henhold til alle krav i tillatelsen for utslipp til vann. Blant annet mangler en beskrivelse av trinnene i målingene, usikkerhet knyttet til de ulike trinnene og vurderinger som sikrer representative prøver. Under tilsynet kunne dere ikke fremlegge skriftlig rutine for vedlikehold av renseløsningen.

Gjentagende forhold

Under vårt forrige tilsyn med virksomheten i 2012 ga vi dere anmerkning for mangelfull internkontroll. Spesifikt at denne ikke omfattet forhold til ytre miljø og at utslippstillatelsens krav ikke var innarbeidet. Blant annet omfattet dette forhold som fremgår av tillatelsens punkt 7 miljøoppfølgingsprogram og underpunkter, som kartfestede prøvepunkter, prøvefrekvens, rutiner for drift av renseanlegget, rutiner for oppsamling av steinstøv, støy, risikoanalyser, avvikshåndtering m.m. Vi noterer at kun enkelte av disse er på plass i dag. Under tilsynet var det flere internkontrolldokumenter som dere ikke kunne fremlegge ved forespørsel. Enkelte av disse har dere sendt oss i etterkant av tilsynet. Flere av dokumentene var imidlertid ikke kjent for de som deltok på tilsynet fra virksomheten. Internkontrollsystemet skal være en integrert del av virksomheten arbeid. De ansatte skal medvirke til innføring og utøvelse av internkontroll. Det følger av dette at innholdet i internkontrollen skal være kjent for de ansatte. Jamfør internkontrollforskriften § 4 er det den som er ansvarlig for virksomheten som skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten.

Avvik 2: Virksomheten gjennomfører ikke en systematisk og løpende vurdering av substitusjon av kjemikalier

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket:

- Vilkår 7 i tillatelsen, tredje avsnitt

Beskrivelse av krav
Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Dere benytter kjemikalier i renseanlegget deres, ved at en flokkulant tilsettes avløpsvannet før vannet ledes via sedimenteringstanker og sedimenteringsbasseng til bekk. Under tilsynet opplyste dere om at flere produkter har vært utprøvd, i vurdering av effektiviteten av renseløsningen. Dere opplyste om at dere ikke har et dokumentert system for løpende vurdering av skadelige effekter på helse og miljø og om det finnes bedre alternativer til produktet som benyttes med henhold til ytre miljø.

Vedtak om gebyr
Statsforvalteren vedtar at Larvik Granite AS må betale et gebyr på 51 900 kr for tilsynet. Dette er sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet, og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Vi er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr av 2. september 2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage
Dere har rett til å klage på gebyrsatsen **innen tre uker** etter at dere mottok denne rapporten. En eventuell klage skal angi hva dere klager over og den eller de endringer dere ønsker. Dere bør begrunne klagen og nevne andre opplysninger av betydning for saken.

En eventuell klage skal dere sende til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klage på gebyrsats gir ikke utsatt iverksetting av vedtaket. Dere må derfor betale gebyret, og dersom klagen blir gitt medhold, vil restbeløpet bli tilbakebetalt.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet
Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om dere overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Larvik Granite AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Tone Carmona-Nøklegaard
- Ailin Gundersen Aarnes
- Audun Thune-Holm

Kontaktperson hos Larvik Granite AS:
- Even Hansen, daglig leder

Andre deltagere hos Larvik Granite AS:
- Formann
- Drifts- og vedlikeholdsansvarlig

Anlegg kontrollert
Skallist Steinbrudd tilhørende Larvik Granite AS ble kontrollert under tilsynet.

Tema kontrollert
Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:
- Internkontroll, inkl. miljørisikovurdering og avviksbehandling
- Utslippskontroll, inkl. utslipp av støv, støy og finstoff til vann
- Rensekrav
- Håndtering av farlig avfall, inkl. lagring og deklarering
- Oppfølging av krav i tillatelse etter forurensingsloven

Regelverk
Tilsynet omfattet følgende regelverk:
- Forurensningsloven med tilhørende forskrifter
- Forurensningsforskriften
- Avfallsforskriften, avfall og farlig avfall
- Internkontrollforskriften; rutiner, avvikssystem

Fremlagt dokumentasjon
Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:
- Organisasjonskart
- Avvikssystem (digitalt under utvikling)
- Måleprogram, støv, støy, vann
- Larvik Granite Støvnedfall Sluttrapport Sintef-Molab 2017
- Måleresultater fra turbiditetsmålinger i 2025
- IBKA analyserapporter oljeutskiller 2024 og 2025
- Avfallsinstruks id nr. 5.05

Ettersendte dokumenter inkluderte:
- HMS-system for Larvik Granite AS konsern
    - Fare truer/tiltak for å unngå ulykker, dok. Id: 4.05.07
    - Målsetting 1.02, Februar 2012
- Vedlegg til søknad Skallist steinbrudd, 15.11.2014
- HMS-system – digitalt

    - Målsettninger
    - 02 Personal - informasjon og opplæring
    - 08 Kjemikalier– instruks for farlig avfall
    - 04 Beredskap – Sikkerhetsopplæring
- Overvåkningsprogram for Skallist steinbrudd, 23.11.2016
- Måleprogram for Skallist steinbrudd, 23.11.2016'
- Støyrapporter 2015-2018
- Rystelser Helleren hele 2024
- Rystelser-rapport hittil 2025
- Avfallsrapport 2024-2025
- Vannprøver Skallist brudd 2025

Del 4: Annen informasjon

Dere kan kommentere på rapporten

Dere kan kommentere på **faktiske feil** i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **innen to uker** etter at dere mottok rapporten.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via vår postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven. Rapporten vil i tillegg bli tilgjengelig på norskeutslipp.no.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Tone Carmona-Nøklegaard
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent